

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษา เรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ผู้วิจัย ได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ คือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำกับข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

บุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 จำนวน 182 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 364 คน จำแนกตามขนาดโรงเรียน และสถานภาพ คือ

1.1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 131 โรงเรียน รวม 262 คน จำแนกเป็น

- 1) ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 131 คน
- 2) ครูบรรณารักษ์ จำนวน 131 คน

1.1.2 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 51 โรงเรียน รวม 102 คน จำแนกเป็น

- 1) ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 51 คน
- 2) ครูบรรณารักษ์ จำนวน 51 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ สุ่มจากประชากร โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - stage Random Sampling) คือ แบ่งกลุ่มตามอำเภอที่เป็นที่ตั้งโรงเรียน แบ่งชั้นตามขนาดโรงเรียน และสถานภาพ แล้วกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่

และมอร์แกน (R.V.Krejcie & D.W.Morgan.1970) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 40) ได้กลุ่มตัวอย่าง 188 คน และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลาก ตามสัดส่วน

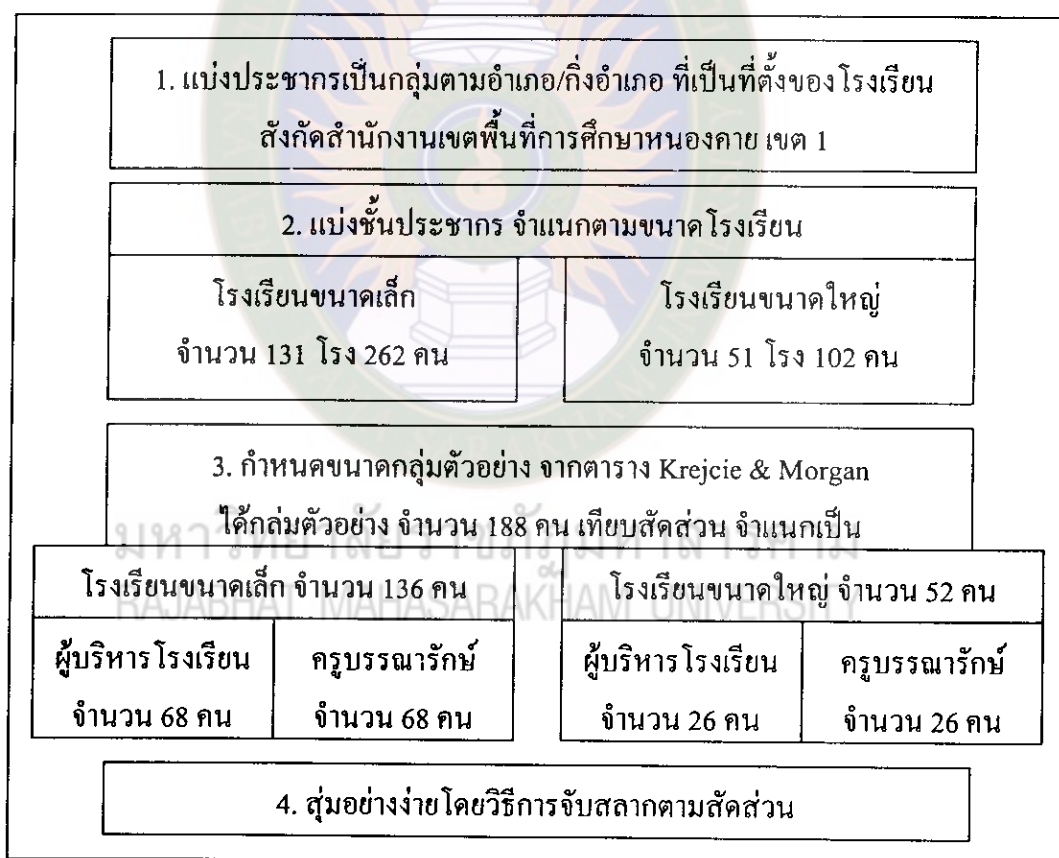
1.2.1 แบ่งประชากรออกเป็นกลุ่ม ตามอำเภอที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1

1.2.2 แบ่งชั้นประชากรจำแนกตามขนาดโรงเรียนและสถานภาพในแต่ละอำเภอ

1.2.3 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากตารางจซีและมอร์แกน(R.V.Krejcie & D.W. Morgan. 1970) (บุญชม ศรีสะอาด.2545 :40)

1.2.4 สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลาก เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่าง ตามสัดส่วนที่ต้องการ

ดังรายละเอียดตามแผนภูมิที่ 2 และตารางที่ 2 ดังต่อไปนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1. 2547 ก : 5)

แผนภูมิที่ 2 แสดงขั้นตอนการกำหนดขนาดและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นรายอำเภอ ตามขนาด โรงเรียน และสถานภาพ

อำเภอ/กิ่ง อำเภอ	จำนวน โรงเรียน		จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกสถานภาพ (คน)				รวม	
	จำแนก ตามขนาด		ผู้บริหารโรงเรียน		ครูบรรณารักษ์		ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
	ขนาด	จำนวน (โรง)	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง		
เมือง	เล็ก	48	48	25	48	25	96	50
	ใหญ่	16	16	8	16	8	32	16
สังคม	เล็ก	19	19	10	19	10	38	20
	ใหญ่	4	4	2	4	2	8	4
ท่าบ่อ	เล็ก	23	23	12	23	12	46	24
	ใหญ่	16	16	8	16	8	32	16
ศรีเชียงใหม่	เล็ก	20	20	10	20	10	40	20
	ใหญ่	6	6	3	6	3	12	6
สระใคร	เล็ก	14	14	7	14	7	28	14
	ใหญ่	5	5	3	5	3	10	6
โพธิ์ตาก	เล็ก	7	7	4	7	4	14	8
	ใหญ่	4	4	2	4	2	8	4
รวม		182	182	94	182	94	364	188

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามขนาดโรงเรียน และสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามปัญหาการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียน ในโรงเรียนที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert Five Rating Scales) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 :72 - 73) แยกประเด็นข้อคำถามตามภารกิจการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียน 3 ด้าน (กรมวิชาการ.2536:16) ได้แก่

- 1) ด้านงานบริหาร
- 2) ด้านงานเทคนิค
- 3) ด้านงานบริการ

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียน ในโรงเรียนที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended)

2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ในการสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย กำหนดแนวทางและขั้นตอน ดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับห้องสมุดโรงเรียน การบริหารงานห้องสมุดโรงเรียน รวมทั้ง เอกสารอื่นๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า จากงานวิจัยของ ยุทธนา เต่านารี (2545 : 151 - 156) และงานวิจัยของ สุขพิกุล พิสิฐภูพันธ์ (2541 : 144 - 153)

2.2.3 สร้างเครื่องมือฉบับร่างตามขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนด

2.2.4 นำเครื่องมือฉบับร่างที่สร้างเสร็จ เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อปรับแก้ไข

2.2.5 นำเครื่องมือฉบับที่ปรับแก้ไข ตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบโครงสร้าง รูปแบบ ความตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมด้านรูปแบบ ความถูกต้องของภาษาที่ใช้ แล้วปรับแก้ไข

ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย บุคคลดังต่อไปนี้ คือ

- 1) นายประยูร เจริญสุข ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา) ศึกษานิเทศก์ 8 เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้อง ด้าน โครงสร้าง ความตรงและครอบคลุมเนื้อหา
- 2) นางสาววราวุฒิ เลี้ยววิวัฒน์ชัย ศษ.ม.(การวัดและประเมินผลทางการศึกษา) ศึกษานิเทศก์ 7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องและรูปแบบการคำนวณค่าทางสถิติ

3) นางสมหมาย เกษร ค.บ. (ภาษาไทย) ศษ.ม. (การประถมศึกษา) ศึกษานิเทศก์ 7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมในการใช้ภาษา

2.2.6 นำเครื่องมือที่สร้างและพัฒนาขึ้น ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 จำนวน 30 คน และนำมาหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ (Item - Total Correlation) เลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไว้ จำนวน 35 ข้อ (.52 $\leq r \leq$ .88) แล้วจึงหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่า $\alpha = .95$

2.2.7 ปรับปรุงแก้ไข และจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ดำเนินการตามขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ

3.1 เสนอขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 นำส่งเครื่องมือถึงผู้บริหาร โรงเรียนที่มีกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

3.2 นำหนังสือแนะนำผู้วิจัย จากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 พร้อมหนังสือขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ถึงผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัด ที่มีกลุ่มตัวอย่าง โดยส่งทางไปรษณีย์

3.3 การจัดเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัย ดำเนินการ โดยจัดซองเปล่าพร้อมกับติดแสตมป์ และจำหน่ายซองถึงตนเอง เพื่อให้โรงเรียนที่มีกลุ่มตัวอย่าง ได้ส่งกลับคืนมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน ตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ แล้วจึงวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับขนาดโรงเรียนและสถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) นำข้อมูลมาแจกแจงความถี่และวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

4.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 สอบถามปัญหาการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียน ในโรงเรียนที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงาน นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า มาแจกแจงความถี่ วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป คือ โปรแกรม SPSS for windows version 11 เพื่อหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทั้งโดยรวมและรายด้าน และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

4.2.1 การกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 102 - 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีปัญหา ระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีปัญหา ระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีปัญหา ระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีปัญหา ระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีปัญหา ระดับ น้อยที่สุด

4.2.2 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยการทดสอบค่าสถิติที (t - Independent) ทั้งโดยรวมและรายด้าน

4.2.3 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ โดยการทดสอบค่าสถิติที (t - Independent) ทั้งโดยรวมและรายด้าน

4.3 แบบสอบถามตอนที่ 3 นำข้อมูลจากข้อเสนอแนะ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความเห็นในลักษณะที่สอดคล้องกัน มาจัดกลุ่มความสำคัญของเนื้อหา แจกแจงความถี่วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ และนำเสนอโดยการพรรณาคความ

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 สถิติที่ใช้หาค่าคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

5.1.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ (Item - Total Correlation)

5.1.2 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค
(Cronbach)

5.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

5.2.1 ร้อยละ (Percentage)

5.2.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean ; $\bar{X}$)

5.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation ; S.D.)

5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

5.3.1 ค่าสถิติที (t - Independent)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY